

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра фізичного виховання та психолого-педагогічних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Яновський Ю.П.

(ініціали, прізвище)

«__» _____ 202__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА І МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Освітній рівень: третій (доктор філософії)

Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність: 202 «Захист і карантин рослин»

Освітня програма: Захист і карантин рослин

Факультет: плодівництва, екології та захисту рослин

Умань – 2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка і методи навчання у вищій школі» для здобувачів третього рівня вищої освіти (доктор філософії) зі спеціальності 202 «*Захист і карантин рослин*» освітньої програми «*Захист і карантин рослин*». – Умань: Уманський НУС, 2020. 14с.

Розробники:

Кандидат психологічних наук, доцент Осадча Л.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичного виховання та психолого-педагогічних дисциплін

(назва кафедри)

Протокол від «__» _____ 202__ року №__.

Завідувач кафедри

(Чорнобаб І.Ф.)

(підпис)

«__» _____ 202__ року

Схвалено науково-методичною комісією факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Протокол від «__» _____ 2020__ року №__.

Голова (Тернавський А.Г.)

(підпис)

«__» _____ 202__ року

© УНУС, 2020_рік

©Осадча Л.А., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – <u>6</u> <i>(1 кредит становить 30 годин)</i>	Галузь знань 20«Аграрні науки та продовольство» (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – <u>1</u>	Спеціальність 202 «Захист і карантин рослин» (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – <u>3</u>		<u>1</u> -й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small> <i>(за наявності)</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – <u>180</u>		<u>1</u> -й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>2</u> самостійної роботи студента – <u>28</u>	Освітній рівень <u>Доктор філософії</u> (назва) Освітня програма <i>Захист і карантин рослин</i> (назва)	Лекції	
		бгод.	
		Практичні, семінарські	
		_____ бгод.	
		Лабораторні	
		_____ год.	_____ год.
		Самостійна робота	
<u>168</u> год.			
		Вид контролю:	
		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна „**Педагогіка і методи навчання у вищій школі**” розрахована на слухачів, які навчаються за освітнім рівнем підготовки докторів філософії і є однією із складових цілісної професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів вищої школи.

Робоча програма побудована у відповідності до модернізації освітньої діяльності в Україні в контексті Європейських вимог.

Мета вивчення дисципліни: допомогти слухачам засвоїти теоретико-методологічні основи педагогіки і психології вищої школи, оволодіти педагогічною майстерністю та методикою викладання навчальних дисциплін у вузі.

Завдання вивчення дисципліни: студенти повинні навчитися складати робочу програму дисципліни; готувати опорний конспект лекції; оволодіти основними методами читання лекції; навчитись використовувати інтерактивні методи навчання під час проведення практичних та семінарських занять; вміти планувати та організувати самостійну роботу студентів з навчальної дисципліни; застосовувати рейтингову систему оцінки знань студентів; використовувати педагогічні тести з метою перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу; вміти проводити заліки і екзамени; враховувати індивідуально-психологічні особливості студентів при здійсненні навчального процесу.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: навчальна дисципліна «Педагогіка і методи навчання у вищій школі» є базовою для дослідницької роботи і написання дисертаційної роботи

Завданням вивчення дисципліни «Педагогіка і методи навчання у вищій школі» є здобуття таких компетентностей:

інтегральна: Здатність розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної підготовки в захисті і карантині рослин.

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність здійснювати індивідуально-освітню наукову програму.

ЗК 7. Реалізовувати ідеї інноваційної діяльності.

ЗК 8. Застосовувати науково-обґрунтовані навички та науковий досвід для особистого високопрофесійного розвитку і самовдосконалення.

ЗК 9. Здатність до самоорганізації та розвитку наукового потенціалу.

ЗК 10. Використання теоретичних знань і практичного досвіду для кар’єрного зростання і здійснення управлінської та педагогічної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 8. Знання і дотримання норм академічної чесності

Програмні результати навчання:

ПР 2. Мати ґрунтовні знання предметної області та застосовувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності, застосовувати сучасні науково-технічні досягнення світової культури та цивілізації.

ПР 12. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, що публікуються як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних науково-метричних баз.

Дотримуватись норм і правил академічної доброчесності досліджень у захисті і карантині рослин.

ПР 13. Уміти працювати в науковому та науково-педагогічному колективі; знати принципи організації навчального процесу, застосовувати сучасні методики викладання.

ПР 14. Володіти науковими методами навчання, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних до виконання досліджень у захисті і карантині рослин.

2.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Система вищої освіти в світі

Тема 1. Система вищої освіти в Україні

Вища освіта в Україні, її цілі та завдання. Типи вищих навчальних закладів, їх характеристика. Освітньо-кваліфікаційні рівні (ступенева освіта) в Україні.

Тема 2. Вища освіта та Болонський процес

Вища освіта та Болонський процес. Система вищої освіти в країнах Європи та Америки. Болонський процес як засіб інтеграції Європейської вищої освіти. Адаптація вищої освіти України до вимог Болонського процесу.

Змістовий модуль 2. Форми навчання у вищому навчальному закладі

Тема 3. Аудиторні форми організації навчання у вищому навчальному закладі: підготовка та методика проведення

Вузівська лекція, її види та методика підготовки. Методика підготовки і проведення практичних та семінарських занять.

Тема 4. Інтерактивні методи вузівського навчання.

Поняття про інтерактивні методи навчання і їх класифікація. Кейс-метод у викладанні фахових дисциплін. Ділові та рольові ігри як форма проведення практичних занять. Метод мозкового штурму та його використання при груповому вирішенні творчої проблеми. Соціально-психологічний тренінг.

Тема 5. Організація самостійної роботи студентів

Сутність і значення самостійної роботи студентів. Види самостійних робіт і педагогічне керівництво ними. Форми і методи контролю самостійної роботи студентів. Організація науково-дослідної роботи студентів, її специфіка.

Змістовий модуль 3. Форми контролю і діагностики знань студентів

Тема 6. Контроль і діагностика знань студентів

Види контролю знань студентів, їх характеристика. Тестовий контроль знань. Види тестів і методика їх розробки. Модульно-рейтингова система оцінки знань студентів. Основні принципи її побудови. Основні вимоги і методики проведення заліків та екзаменів.

Тема 7. Психолого-педагогічні основи педагогічного співробітництва викладача і студентів

Психологічна характеристика особистості студента. Педагогічна майстерність викладача та її складові. Педагогічне спілкування та умови його ефективності.

4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Система вищої освіти в світі												
Тема 1. Система вищої освіти в Україні	26	2				24						
Тема 2. Вища освіта та Болонський процес	26		2			24						
Разом за змістовим модулем 1	52	2	2			48						
Змістовий модуль 2. Форми навчання у вищому навчальному закладі												
Тема 3. Аудиторні форми організації	26	2				24						
Тема 4. Інтерактивні методи вузівського навчання.	36		2			34						
Тема 5. Організація самостійної роботи студентів	14					14						
Разом за змістовим модулем 2	76	2	2			72						
Змістовий модуль 3. Форми контролю і діагностики знань студентів												
Тема 6. Контроль і діагностика знань студентів	36	2				34						
Тема 7. Психолого-педагогічні основи	16		2			14						
Разом за змістовим модулем 3	52	2	2			48						
Усього годин	180	6	6			168						

5. Теми практичних занять

Таблиця 3

<i>Назва теми та питання семінару</i>	Кількість годин
Тема 1. Системи вищої освіти у країнах Європи. Принципи і шляхи їх інтеграції 1. Сучасні принципи побудови і завдання вищої освіти у розвинених країнах. 2. Заклади і ступеневість освіти. 3. Організація навчального процесу. 4. Методи і засоби навчання.	2
Тема 2. Інноваційні педагогічні технології в освіті 1. Розробка та впровадження у навчальний процес дистанційної освіти. 2. Комп'ютеризація та інформатизація навчального процесу 3. Інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи студентів	2
Тема 3. Психолого-педагогічні основи навчальної діяльності 1. Навчання як специфічний вид пізнавальної діяльності, його структура. 2. Індивідуальні відмінності у здібності студентів до навчання. 3. Вплив навчального процесу у вузі на розвиток інтелекту студента	2
Всього:	6

6. Самостійна робота

Таблиця 5

<i>Перелік завдань та інших питань для самостійного вивчення</i>	<i>Кількість годин</i>
1. Ознайомитися із змістом документів Болонського процесу	10
2. Ознайомитися із принципами побудови систем вищої освіти Англії, Італії, Іспанії, Німеччини, Франції та інших країн Європейського Союзу	12
3. Вивчити нормативні та інструктивні матеріали Міністерства освіти і науки України щодо впровадження модульної системи організації навчального процесу у ВНЗ України	14
4. Скласти робочу програму навчальної дисципліни (за вибором студента)	10
5. Підготувати опорний конспект лекції (дисципліна і тема за вибором студента)	10
6. Розробити сценарій семінарського заняття (семінар-бесіда; семінар-диспут, семінар-пресконференція, проблемний семінар тощо).	16
7. Ознайомитися з методикою дистанційного навчання	14
8. Сформувати індивідуальний навчальний план студента з навчальної дисципліни (за вибором)	12
9. Створити шкалу оцінювання навчальної діяльності студента з дисципліни (за вибором)	12
10. Скласти структурно-логічну схему лекційної теми: „Імідж лектора та його складові”	14
11. Підготувати і виступити публічно з проблем педагогічної етики	12
12. Ознайомитися з системою науково-дослідної роботи студентів в університеті	12
13. Скласти план роботи наукового студентського гуртка (за фахом)	10
14. Ознайомитися з педагогічною спадщиною видатних педагогів вищої школи України	10
Всього:	78

7. Методи навчання

Навчальні заняття з дисципліни здійснюватимуться у формі тематичних, проблемних лекцій, практичних та семінарських занять із проведенням презентацій, дискусій, круглих столів; застосування інтерактивних методів навчання, таких як аналіз ситуацій, обмін думками, рольові та ділові ігри, психологічний тренінг, мозковий штурм тощо, індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, есе; консультації з викладачами; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle.

8. Методи контролю

Рейтингова система оцінювання, яка передбачає усне і письмове опитування; поточний модульний контроль; презентація есе, рефератів, залік. *Поточний контроль* здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів студентів на практичних заняттях при обговоренні теоретичних питань, написання реферату з презентацією, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом. *Модульний контроль* є складовою поточного контролю і здійснюється в формі виконання студентом тестів за змістовими модулями. Кількість модулів, змістових модулів та максимальний бал на кожному етапі модульного контролю зазначаються в робочій програмі навчальної дисципліни. Рейтинговий показник – числова величина, яка складається з певної суми балів усіх модулів, змістових модулів навчальної дисципліни.

9. Розподіл балів, які отримують студенти
Форма контролю – залік

Поточний (модульний) контроль						Сума	
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6		T7
14	14	14	14	15	15		14

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Осадча Л.А. Методичні вказівки для проведення практичних занять «Педагогіка і методи навчання у вищій школі». Умань: ВПЦ «Візаві». 2020. 22с.
2. Осадча Л.А. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Педагогіка і методи навчання у вищій школі». Умань: ВПЦ «Візаві». 2020. 39 с.
3. Осадча Л.А. Збірник тестів з дисципліни «Педагогіка і методи навчання у вищій школі». Умань: ВПЦ «Візаві». 2020. 13 с.

12.Рекомендована література

Базова

- 1.Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вузу. К.: Либідь, 1998.
- Бондарчук Е.И., Бондарчук Л.И. Основы психологии и педагогики. К.: МАУП, 1999.
- 2.Вища освіта України: ризики, сподівання, успіхи : монографія / М. Б. Євтух, Л. Г. Горяна, Н. О. Терентьєва . Київ, 2015. 420 с.
- 3.Вища освіта України: тематичний випуск «Європейська інтеграція вищої освіти України у контексті Болонського процесу»: теоретичний та науково-методичний часопис. Київ, 2015. 280 с.
- 4.Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник. /За ред. В.Г. Кременя. Тернопіль: Навчальна книга , Богдан, 2004.
- 5.Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навч. посіб / Київ, 2017. 456 с.
- 6.Заика Е. Психологические вопросы организации самостоятельной работы студентов в ВУЗе // Практична психологія та соціальна робота. 2002. №5.
- 7.Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ : КПІм.Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
- 8.Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна, Н. В. Любченко [та ін.]; Ун-т менедж. освіти НАПН України. Київ, 2017. 316 с.
- 9.Освітні технології: Навч.-метод. посібник /за ред. О.М. Пехоти. К.: А.С.К., 2001.

Допоміжна

- 1.Андрущенко В. Теоретико-методологічні засади модернізації вищої освіти в Україні на рубежі століть. //Вища освіта України. 2001. №2.
- 2.Беленька Г.В. Інтерактивні прийоми викладання навчальної дисципліни у вищій школі. К., 2001.
- 3.Васьков Ю.В. Педагогічні теорії, технології, досвід. (Дидактичний аспект). Харків, „Скорпіон”, 2000.

4.Ветров С. Тип навчання – інноваційний. // Вища освіта України. 2001. №2.

5.Головко Л.Л. Активізація самостійної роботи студента під час лекційних занять. // Освіта і Управління. 2002. Т. 5, №4.

6.Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 р.р.). / За ред. В.Г. Кременя. Київ-Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2004.

7.Лосева Н. Тестування в умовах багатоступеневої підготовки фахівців у вищій школі // Освіта і Управління. 2002. Т. 5, №4.

8.Матеріали науково-практичного семінару „Кредитно-модульна система підготовки фахівців у контексті Болонської декларації”. Львів, 21-23 листопада, 2003.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.psychology.ru> — психологічні новини, бібліотека, тести
2. <http://psychology.net.ru> – персоналі, новини, тести, форум
3. <http://temenos.ru> - відомості про психологічне консультування
4. <http://www.effecton.ru> - статті про основні психічні явища, особистість, стосунки
5. <http://azps.ru> - словник, статті, хрестоматія, класифікації
6. <http://flogiston.ru> - статті, хрестоматія
7. <http://www.voppsy.ru> - сайт журналу „Вопросы психологии"

14. Зміни у робочій програмі на рік

В 2020 р. в робочій програмі відповідно до навчального плану внесено зміни в структуру дисципліни, оновлено методичне забезпечення, список рекомендованої літератури.